

عنوان مقاله:

استفاده از داده های رسوب شناسی و اقلیم برای بررسی خاستگاه ریزگرد، مطالعه موردی: منطقه خور و بیابانک (استان اصفهان)

محل انتشار:

دوفصلنامه رسوب شناسی کاربردی، دوره 10، شماره 19 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

حامد مرادی - دانشجوی دکترا رسوب شناسی و سنگ شناسی رسوبی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان، ایران

حسن محسنی - دانشیار گروه زمین شناسی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه بوعلی سینا، همدان، ایران

رضا بهیانی - کارشناس ارشد رسوب شناسی و سنگ شناسی رسوبی، سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور، تهران، ایران

مجید معینی نجف آبادی - کارشناس ارشد رسوب شناسی و سنگ شناسی رسوبی، سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

در پژوهش حاضر خاستگاه ریزگردها در خور و بیابانک مورد بررسی قرار گرفت. در این مطالعه، ۲۸ نمونه از رسوبات سطحی (ماسه بادی) در منطقه مورد مطالعه، برای بررسی رسوب شناسی و کانی شناسی نمونه برداری انجام گردید. از نظر دانه بندی بیش تر رسوبات در اندازه ماسه بسیار ریز، و چند نمونه در اندازه سیلت و رس بوده که می توانند به وسیله باد و توفان تا مسافت و مدت زمان زیادی حمل گردند. شناخت پدیده های اقلیمی از راهکارهای کاهش خسارات ناشی از مخاطرات طبیعی می باشد. داده های مربوط به ریزگرد، میزان بارندگی و سرعت و راستای وزش باد مربوط به بازه زمانی ۱۳۷۰ تا ۱۳۸۹ از سازمان هواشناسی کشور دریافت گردید. بررسی ها نشانه چیرگی راستای باد شمال خاوری و باختر به خاور است. کانی های سنگین روشن مانند پیروکسن، بیوتیت، آمفیبول، کانی های سنگین تیره (کانی های اپک) در رسوبات شناسایی گردیدند. با توجه به پراکندگی درصد ذرات زیر ۶۳ میکرون و وضعیت مورفولوژیکی و اقلیمی و راستای وزش بادهای، چنین دریافت گردید که بخش باختری منطقه خور و بیابانک، می تواند کانون اصلی تولید ریزگرد در منطقه به شمار آید. شناخت کافی از خاستگاه و زمان بروز آن می تواند در کاهش خسارات زیست بوم ناشی از آن موثر باشد. بدین خاطر، چشمه های تولید و انتشار ریزگردها مورد مطالعه قرار گرفته است. بر اساس مطالعات انجام شده، در شمال خاوری اصفهان بیانگر خاستگاه سنگهای آذرین اسیدی حدواسط و افیولیت های منطقه انارک و سنگ های الترامافیک دگرسان شده ی پروتروزوئیک تا پالئوزوئیک پیشین انارک - خور و نیز مجموعه های افیولیتی رخنمون یافته در راستای گسل هایی مانند نابین دهشیر- بافت و غیره است.

کلمات کلیدی:

ریزگرد، رسوب شناسی، خور و بیابانک (استان اصفهان)، پتروگرافی، داده های اقلیم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1499637>

